

Lo Somatent

DIARI REGIONALISTA Y D'AVISOS Y NOTICIAS

Any XV

PUNTS DE SUSCRIPCIÓ

En la Administració d'aquest diari y en les principals llibreries d'aquesta ciutat y de fora.

En Barcelona, litografia Mallorquí, carrer Juncosa, 6.

No se retornan los originales encara que no's publica.

Reus Dijous 18 de Octubre de 1900

Núm. 8.695

Redacció y Administració

PLASSA DE LA CONSTITUCIÓ, (PORXOS)

PREUS DE SUSCRIPCIÓ

Reus, un mes: 10.000 pess. per al local
a províncies i estranger: 15.000 pess.
Extranger y Ultramar: 20.000 pess.
Terciars, a preus convencionals.



Farmacia Serra



12 ANYS

XAROP SERRA

Las millors y més baratas
LAPIDAS vda. y fills de A. Auqué REUS

Plassa Constitució, 17 y Galanes, 1

EN —

CORONAS y altres objectes artístics de flors, en seda, pluma, metall, porcelana, tela impermeable, etc., de totas classes y preus.

Cintas e inscripcions per la mateixa



M. PERPINÀ

Major, 22, Reus

Recordeu als morts

Pera el 12 del pròxim Novembre

PEDRAS MORTUORIAS

de marbre, varis colors travallades al burí, amte y relleu, desde 15 pessetas; dauradas a meytat de preu

50 per 100 de rebaxia en las inscripcions.—De franch la colocació en lo Cementiri.

TALLER DE MARBRES

LLOVERA, 23. VIUDA VILA LLOVERA, 23.

Agència

Admet encàrrecs, instàncies memorials é sollicituts als Registres de la Propietat y Ajuntaments, certificats, copies é informes. Administració de fincas, cobro de censals, etc. S' escriuen cartas.

Presta diners ab hipoteca.

Carrer de la Presó, 16.

TALLER DE PLANXAR

REGINA LEIRA

Desde el mes de Juliol d'aquest any, se troba establert en aquesta ciutat un taller de planxar, montat ab tots los adelants que fan delicat travall requereix. Dit establiment té una secció especial per l'arrenegament de cortinatges, transparents, stores, vells, etcétera, etc.

Així mateix se renten vestits de seda y merí, y tota classe de mantellines.

Los objectes que surten del rentament no experimenten cap dany, conservantse com surtits de fàbrica.

Se donan llissons é senyoretes y se serveixen los encàrrecs ab la major pulcritud y economia.

Carrer de las Galanes, 6, tercer, 1.º—Reus.

Secció doctrinal

Carta blanca

La conducta d'alguns representants del Poder Central a Catalunya envers lo Catalanisme y 'ls catalanistas es incalificable. Sembla talment que pera vexarlos se 'ls hi hagi donat carta blanca. Pera ells no hi ha drets individuals, ni garanties escritas en la Constitució del Estat: se 'ls odia y se 'ls persegueix y se 'ls aniquilaria si això pogués conseguirse.

Indigna y repugna lo que està passant á la província de Lleyda, especialment á la seva capital. Tenen allí un governador civil, un tal senyor Martos, que s'usa fent mal als catalanistes y aprofitant tots los pretextos pera feliç. Denuncias contra associacions y agrupacions, denuncias contra periódichs, denuncias contra individuos. Es en va que 'ls tribunals absoluixen als acusats y sobreseixen las causes instruidas, aquell senyor no desisteix y les denuncias plouhen l'una darrera l'altra. Fins s'ha notat per alguns maliciós la coincidència d'haver sigut instal·lats á altres punts varis magistrats de la Audiencia de Lleyda, que posser tinguessin sobre la independència del Poder judicial una idea equivocada.

Are ultimament, alguns joves de l'Associació «Catalunya» d'aquesta ciutat ferent una excursió á Torres Vedras, que es considera un dels llocs més interessants d'Espanya.

PREUS DE SUSCRIPCIÓ

Reus, un mes: 10.000 pess. per al local
a províncies i estranger: 15.000 pess.
Extranger y Ultramar: 20.000 pess.
Terciars, a preus convencionals.

La que paga més contribució de la pro-
mos y vincia.

de Segre, ostentant una bandera catalana, cantant cançons patriòtiques y llegint versos en un caté públic d'aquella població. Doncs bé, lo senyor Martos no s'ha contentat ab denunciar aquests joves als Tribunals sino que ha cridat la atenció dels ministres respectius sobre dos d'ells: N' Eurich Ardariu, arxiver d'Hisenda d'aquella Delegació, y En Josep Aleu, empleat á la Oficina d'Obras públicas, y lo primer, además de formar-seli expedient, ha sigut suspès d'empleo y sou, y 'l segon per ara y tant ha sigut traslladat á Canàries. Tots los excursionistes han sigut declarats processats.

Y preguntém nosaltres: ges per ventura un crim l'esser catalanista? ges cap delicto ostentar la bandera catalana, ni cantar cançons patriòtiques «Los Segadors» inclusiu? ges ni sisquera una falta lo fer propaganda catalanista? qui ha cap dispositiu que privi pleats públichs d'esser catalanistas?

La conducta del governador de Lleyda, y de les altres autoritats superiors, no es llegítima de cap manera; es una extorsió que sols s'explica per lo que hem dit, que l'odi que tenen als catalanistas, y per això la persegueixen à tort y à dret. Los catalanistas pera ells no son ciutadans d'Espanya; son fillets, son estclusos que volen rompre las cadenes de la severitat, y pera 'ls catalanistas no hi ha d'haver Constitució ni lleys, sinó rigor y bastó: «Adversos hostem aeterna auctoritas esto».

Y això succeix governant partits que 's califican de liberals, ab lo consentiment facil quan menos de tots los altres partits que 's diulen encara més liberals que 'l que governa, gent que s'ha passat casi tot un sigle fent pronunciaments y fent revolucions pera conquerir, á son dir, entre altres llibertats, la llibertat de pensament y la de emetre les ideas per escrit y de paraula. Als catalanistes avuy se 'ls hi negan aquestes llibertats, y feya molts anys que de fet no se havia perseguit à Espanya cap idea política ab tanta sanya com se persegueix en la actualitat lo Catalanisme.

Tres mesos han cumplert que la Junta permanent de la «Unió Catalanista» se cregué en lo cas de presentarse á S. M. la Reyna pera ferli entrega de son Programa y pera exposarli las seves queixas contra la persecució de que 'l seu Gobern responsable feya víctima al Catalanisme. Res més se demanava sino la aplicació al Catalanisme y als catalanistas de la legalitat vigent.

Tres mesos han passat, y á la seva lleial conducta, á la seva respectuosa y justa petició lo Govern responsable respon no ab paraules, sino ab fets que son encore més eloquents, extremant contra 'ls catalanistas las midades rigor, cohibint cada dia mes la propaganda de les doctrinas catalanistes y sostenint y amparant governadors com lo de Lleyda que encare 's deu creure tracter ab tagels.

Quantas coses explicar aquesta desllentada conducta y quants irremeyables perjudicis Espanya n'ha sofert!

TRANSCRIPCIÓ

Y.

Infecció ó degeneració?

Espanya, spiteix tan sola una gravísima, malaltia que la té en posició fonda, però de la que encare pot curar-se á forsa de temps y de remeys heròichs, o

he arribat ja a un estat tal de degeneració, proper a la mort, que per ella va tenir-se de dictar lo *nulla redempcio*? Això es lo que qualsevol persona del més mitjà enteniment se preguntarà al plànyers del desiradíssim paper representat en l'actual Exposició Universal; y no perque faltin, certament, altres motius per fer-ho.

Les comarcas més separades del foco civilizador d'Europa les asiàtiques, les africanas, les d'Occèania, han soudit afanyoses á les riberes del Sena, sobrepujantnes de cent colzadas. Quina manera de descendir en lo nivell del món, si l'actual potència de Espanya hagués de deduhirse de la participació que ha pres en l'espléndit concurs de París! No cabria un més enllà en la manifestació de la impotència y de la miseria!

L'Estat ni tan sols ha sapigut vanagloriarse de lo que fou Espanya en altres temps. Si avuy sa decadència es tan gran, al menys hagués evocat acertadament lo recor d'antigas glòries. D'això n'ha d'at un exemple Hungria, posantnos a la vista las innombrables riquesas que atestimonian tot son poder d'altres èpocas, y l'esplendor de sa historia quan constitubia un poble independent. Però... res: presa nostre govern de punible abandono, y participant sens d'apete del general ensopiment, ha cregut estar á l'altura de sa missió presentant uns quants tapisos—rigoissims, això si, iust es confessar-ho—y unas quantas armaduras també preciosas, quan degué, en tot cas, ja que per aquest cantó ho agafava, omplir las salas del pabelló espanyol ab la multitud d'objectes que 's guardan ellá á Madrid d'un valor intrínsec é històric compochs més pobles hagueran pogut presentarlos. La guerra Espanya hauria quedat en bon lloc, y qui sab si els visitants, tot y prenen part en nostres dolors presents, haurien sentit admiració per les grandesses passadas.

Però no es això encara lo més de doldre. Sabém ja de sobras com la gesta l'Estat y fins ahont arriba sa mà paternal; per lo tant, s'imposava ara més que may la necessitat de sumar totes las energias individuals del país pera contrariestrar las eternas obstruccions de nostra Administració y suplir ab excés sus deficiencias y errors. Això podia exigir-se d'un poble que viu, ó almenys que 's considera ab dret á la vida. Però, ni això; la soletat dels sepulcres; y qualsevol diríe, al visitar las instalacions d'Espanya, que aquí no hi ha ciència, ni art, ni indústria, ni agricultura, ni comers, ab tot y que ara tenim dos flamants ministeris que enydan del foment y esplendor de totes aquelles coses. Què hagiera succehit, si n'arribérem á tenir no més un!

Ne n'hi ha prou, no, ab una dotzena de quadros, los més mitjanots, pera testimoniar nostre valor pictòrich, son insuficients los esforços dels quatre ó cinc artífices que han exposat sus obras escultòriques; no donen idea de la fertilitat de nostre sol una quants vins y unas quantas olives; ni posan de relleu la gran potència industrial de Catalunya las contadas, si bé hermosas, instalacions de teixits... Com si l'activitat intel·lectual d'Espanya fos nula y no existissin aquí Universitats bonas ó dolentes. Escoles especials, moviment bibliogràfic petit ó gran, pedagogia, ni res; com si nostras montanyas no allotjessin en son si gna gran riquesa mineral; com si en punt de producció vinícola no pogués rivalizar ab França é Itàlia; com si nostras terres no produhíssin blat, ni moresch, ni sàmetlla, ni avellana, ni tinguessim las exquisidas fruytas de las hortas de València, Almeria y Alacant; com si estessim fàltats de tota fàbrica de productes químichs y de tota industria relacionada ab las arts de la guerra; y, sobre tot, com si las manufactures catalanes fossin un mito, y las aigües del Ter y del Llobregat arribessin al mar sense cap aprofitament.

¿A quin fi tant d'abandono? ¿Per qué tal retrahiment? ¿Cóm se vol que se 'ns conseudeixi patent de forsa individual y d'acometitivitat en las lluytas de la vida? Hem d'ésser sempre 'ls espanyols, y sobre tot los catalans, uns nens menors d'edat que soles poden moures y caminar portats de la mà y baix la tutòria dels governants? ¿Es que estém ja en plena degeneració, mitj morts y sense gota de forsa pera reaccionarnos devant de la comuna desgracia?

Sí; estém molt malals; agotats, aniquilats. Però lo cort batega encara: això prova que encara vivim... y 'ns hem de fer la ilusió de que un dia ó altre podrém llibertarnos de la infeció que 'ns té enfonsats en una mena de mort apparent.

BARTOMÉU ROBERT.

Algo sobre literatura catalana

La cultura moderna ab sos especials tendencias, ab la varietat y amplitud de sos procediments, ab sos diversos fins y aspiracions, ha posat en situació os-

tensible certes veritats de caràcter polítich que exagerades per algunes esperits belicosos é inquietos, han produxit ideals y desitjos, que s'aparten d' lo just y de lo real; en cambi aqueixes mateixas veritats aprofitadas per homes serens, per verdaders eclèctichs que han sabut desentendres de sofismas y deliris, han fet surgir aquí y allà á energias ignoradas, y forças bategants que han derribat estrepitosament, una munió de principis tinguts avans per inconscius.

L'imperi de la justicia y del altruisme racional y equitatiu, sembla que han de ser lo fruyt dels esforços d'aquests últims; en quant als altres, no hi ha dubte que culturán grans desenganyas, porque, olvidar-se en absolut de las tradicions, de la historia y de la situació dels pobles, es caure irremisiblement en un conjunt d'utopis *accidentals*, que han de destruir lo principi, la base, en que hagi pogut descansar per un moment tan extraordinaria independència. La cohesió, la harmonia, la concordia y la unitat, son principis eterns y necessaris de tota filosofia y de tota jurisprudència: per lo demés en lo mon sempre hi han filòsos y legisladors, que han confós lo real y lo fictici, lo conseqüent y lo oportú.

Catalunya ab son novíssim desenrotollo literari, nos dona exemple d'això y cumplidíssim: per un costat, veyém una infinitat d'ingenis que la honran, portants lletras á un punt tal de sublimitat y cultura que verdaderament suspén y admira: crítichs, filòsos, dramaturgs, ècrionistas, historiadors, hermeneutas, novelistes, músics y en general, artistas de totes las escolas y estils, que travallant doyan al mon sa part de llum pera la gran obra de la civilisació universal, y per altre uns quants joves (pochs per fortuna) que interpretant á sa manera l'dret modern, han pretingut per un fals concepte del patriotisme, certes reivindicacions y «sajaduras», inadmissibles en bona llògica y que cada un en la mida de nostres forças hem de procurar que desapareixin.

Pera aquella, pera 'ls que contribueixen ab son talent al be de la pàtria, estarán nostre carinyo, nostres aplausos y la insignificancia de nostra bona voluntat, á aquells, als alucinats per fa'ses teories y per doctrinas absurdas, los hi demaném que 's recordin de quan d' aquell filòsofo natural de Samos que fou lo fundador d'una gran escola y s'anomenà Pitágoras y meditin un poch lo que deya 560 anys avans de Jesucrist, que no sembla sinó que son ideas del dia, això es: quel' home no deu fer la guerra al home sinó á cinch coses; á la ignorancia, á las passions, á las maleïtias, á las discordias de familia y á las dissensions políticas.

Ab uns y altres exercitarém no ja'l dret, sinó'l deber de la critica y per això 'ns hem proposat dir algo sobre las lletras catalanas en successius articles, sense pretensions de dir res nou, sinó ab lo fi d'honorarlas com mereixen per son cabolengo y donosura.

TIMEO DE LOCI.
(Traduït de *La Patria*).

La producció agricola á Espanya

Penosa impresió causan los datos que condensan la situació actual de la producció agricola á Espanya, y que considerém interessants pera nostres lectors.

Cap xifra tan elocuent pera evidenciar la situació penosa de la agricultura com la intensitat de la població, y d'ella resulta que á Espanya no excedeix de 36 habitants per kilòmetre quadrat, mentres que Bèlgica te 229, Holanda 155, Inglaterra 129, Italia 111, Alemanya 101, França y Austria 72, Dinamarca 60, Portugal 58, Servia 50 y Turquia 37.

Altra xifra de relació també importantissima es la del rendiment mitj anyal per hectárea de terreno en lo blat, que es á Espanya de 5 hectolitres y 75 litres en las terras de secá y 18'50 en las de regadiu. En los demés països d'Europa, sense distinció de regadiu ó secá, es com segueix:

França, 15; Escòcia, 31; Inglaterra, 26; Bèlgica y Holanda, 22; Austria y Rumania, 12; Russia, 9; Dinamarca, Suecia, Alemanya y Noruega, 18 á 20; Italia, 11.

Pera la apreciació de las precedents xifras, deu tindres en compte la escassa porció de terreno cultuat, que fa resultar la exígua cantitat de 1'71 hectolitres de blat per habitant, lo que fa inevitable la importació del extranjero ab grave quebranto pera nostra situació financiera, donchs que questa importació puja á l'any á 4.025.474 quintals métrichs.

D'aquest déficit en la producció de blat se deduixen gravíssimas consecuencias que 'ls governants

deurián tenir molt present pera prestar á la agricultura la atenció cuidadosa que mereix.

De lo molt que convé fomentar la agricultura nacional, poden donar una idea las següents xifras; d'una total extensió de més de cinquanta milions de hectàrees, ocupan los monts 7.014.000 superficie improductiva, 2.412.000 superficie productiva, cultivada y no cultivada 41 milí 277,330.

Se dedueix llògicament que á pesar de que la població rural pot calcularse en 13 milions d'habitants, existeixen grans porcions de terreno incult, abandonat ó cultivat deficientment.

La distribució dels terrenos productius se pot efectuar en la forma següent: cultiu de oliver 10 milions 153,817 hectàrees, del cep 1.700.000, cereals y lleguminosas 13.723,700, altres cultius y terras incultas 24.700,513 hectàrees, de las que la meytat poden estimar-se incultas.

Per lo que respecta á la ganaderia, las xifras més aproximadas son: Bestiar llenar 14.000.000 de caps; cabriu, 2.635,280; vacú, 1.460,250; de tocino, 162 mil 672; de ruchs, 537,322; mular, 458,942; caballar, 310 275.

Quant pera millorar las impresions de las precedents xifras se fassi per los governs, altre tant tindrà que agrair lo patriotism, porque perill y gran representa pera la vida nacional lo decaiment de la producció agrícola.

Més també la iniciativa individual te que aplicar sa eficacia á la resolució del problema agrari, orientant lo capital á la producció, millorant lo crèdit territorial y creant las grans explotacions agrícolas.

CRÒNICA

La comissió organizadora de las Firas y Festas ha rebut en destí á la Tòmbola benèfica los següents regalos:

De la Redacció de nostre apreciat confrare *La Autonomía*, 25 tomos *Poetas* de Mario Ferré; una dotzena de plumeros, de D. Sixto Laguna; sis temos de poesías, dels Srs. Mata y Gress y Elías, de D. Celestí Fernando; un tomo de la trilogia *Los Pirineos* de Victor Balaguer, de D. Ricart Guasch y un guitarro y pandeireta, de D. Joan Banús.

Ahir en la Iglesia parroquial de Sant Francesch s'uniren ab l'indisoluble llàs del matrimoni la bella y elegant senyoreta D. María Roig ab lo coneut y acreditat fabricant de sabó, D. Ramón Martí.

Los nuvis emprengueren lo viatge cap á París.

Desitjém als recents casats una eterna lluna de mel y enviem á las seves famílias nostra més coral enhorabona.

Acaba de publicar-se á Londres un mapa d'Espanya, que segurament no coneixerán los espanyols, si 'l vegessin.

En ell apareix la regió andulusa baix la denominació *Andalusta Inglesa*.

De sobra sabém que las poderoses companyies britàniques s'han apoderat d'aquella regió y la explotan en totas direccions, creuant línies de ferrocarrils nous, y extenent sus relacions comercials.

Es inútil acudir á nostres Gouverns pera que remedihi aquestas llibertats que la poderosa Albión se permet.

A nosaltres no 'ns ha extranyat, porque recent lo triomf dels imperialistes que capitaneja Mr. Chamberlain, y coneugudes las idees del ministre de les Colònies ingles, es més natural que hagi posat ja sost' ulls d'àguila en la rica terra andalusa.

Pero, en fi, ha de cridarnos la atenció que ab armes tan novíssimes se pretengui conquistarnos. Per lo vist Espanya ja es fruya madura, prompte á caure del arbre. No necessita grans esforços sa conquesta.

Una carta geográfica y un llapis bastan als inglesos pera desmembrar nostre territori!

Y ja tenen fins títol, que es lo que últim se posa á las comedias quan estan ja completament acabadas:

Andalusia Inglesa!

Aquesta mateixa setmana, segons teníem ésser, quedarán del tot llenos los bouichs programats de las Firas y Festas que 's celebraran en aquesta ciutat los días 27, 28, 29 y 30 del present mes.

Lo pròxim diumenge en l'alegent teatre de la societat «El Alba» se posará en escena lo dràma en 4 actes, «Un dràma nuevo», acabant ab l'escenutat ball.

Encara quan en algunas horas del dia se nota certa elevació en la temperatura, pot casiu assegurar-se que l'temps ha entrat en una nova cara y que no

Correspondencia particular de LO SOMATENT

A les primeres hores de la matinada d'ahir, se derrumbà per complet una casa situada en lo carrer de Santa Teresa de la veïna ciutat, quedant sols en peu la façana de lo mateix.

No tingué que lamentar-se, afortunadament, cap desgracia personal y si tan sólo lo conseguí susto d'aquells veïns.

Segons nostres notícies en lo concurs de bandas militars de Saragossa ha obtingut lo primer premi la del regiment de Luchana.

Lo segon ha sigut concedit a la de Albuera y el tercer a la del Infant.

Tardaré moltis dies sense que tingüem de posar més de la roba d'hivern.

Avui, a las onze del matí, deu reunir-se en sessió la Diputació provincial.

Ans d'ahir al matí s'ha de celebrar en la secció segona de l'Audiència de Barcelona la causa instruïda contra 'ls joves senyors Montoliu y Pellicer, pero per equivocació de feixa en la citació dels testimonis se va suspendre fins a nova ordre.

En la secció primera començà a les dotze la causa instruïda contra D. Joan Santamaría per la publicació d'una poesia en lo setmanari «La Veu del Vallès» y contra D. Jaume Maspons y Camarasa per un article publicat en lo mateix periòdic ab motiu de la arribada del senyor bisbe doctor Morgades a Barcelona, es sent els advocats defensors D. Joan Mou y Bascós y D. Francisco Ripoll y Fortuny, representant la accusació fiscal lo senyor Català. Oberta la sessió pel president del Tribunal D. Lleó Bonet, se va procedir a la constitució del jurat, y després de llegir-se 'ls escrits de calificació, el president va disposar que la vista si gués a porta tancada per tenir relació ab l'ordre públic lo fet d'autos, fentse sortir a la nombrosa concurrencia que omplia per complet la sala.

A les cinc de la tarda s'acabà'l judici, dictant lo jurat veredicto d'inculpabilitat, essent posats en llibertat desseguida 'ls senyors Santamaría y Maspons.

La pena que demanava 'l fiscal era de quatre anys de desterro de més de 50 kilòmetres, 250 pessetes de penjora y pago de la meitat de les costas pera 'l senyor Maspons, y de quatre mesos d'arrest major y la meitat de les costas pera 'l senyor Santamaría.

Durant tota la causa 'ls corredors de la Audiència s'han veure del tot plens, especialment de veïns de la comarca del Vallès, d'ahont son filla los senyors Santamaría y Maspons.

Lo recaudat en lo dia d'ahir en la Administració de Consums per diferents espècies puja la cantitat de pessetes 980·45.

En breu se circularà una ordre entre 'ls alcaldes dels pobles víctimes de la filoxera, per lo que 'a manarà arrancar los céps infestats per aquella enfermetat y cremadas en lo mateix lloc del arrancament, pera evitar lo traslado del microbi.

Hem rebut lo suplement al catàleg general del establecimiento de Horticultura de D. Joan Alsina, proveedor de la Real Casa, ab los preus que regirán en l'any prop vinent.

Agradíam l'enviò.

Telegrams rebuts ahir diuen que Port-Limon, lo port més important de Costa Rica, ha sigut destruït per un formidable incendi durant la nit del diumenge últim.

Les pèrdues se calculen en uns deu milions.

En lo veïn poble de Vilanova de Bellpuig han ocorregut varies desgracies degudas a haver menjat rovells verenosos.

Fins ara han mort los germans Pere y María Florensa, de 14 y 6 anys d'edat respectivament.

En la casa de Tomás Tudela se troben cinc germans malalts de cuydado per la mateixa causa, en termes que a dos d'ells se desconta salvarlos.

També està gravissima per lo mateix motiu, altre nena anomenada M. Estradé.

Nostres apreciables lectors llegiran en la present edició un anunci de la ben reputada firma dels senyors Valentín & Cia., Banquers y Expededuría general de loteria a Hamburgo, tocan a la loteria de Hamburgo y no dubtem que 'la interessarà molt, ja que s'ofereix per pochs gastos alcansar en un cas felic una fortuna ben important. Aquesta casa envia gratis y franch lo prospecte oficial a qui 'l demani.

Barcelona 16 d'Octubre 1900.

Estimat director: Avuy devien tenir lloc les visites de les causes que en ma darrera carta parlava, pero no se'n ha celebrat no més que una, puig lo jutjici oral, de la causa instruïda contra 'ls senyors Pellicer y Montoliu, a soferit un nou aplaçament, degut segons sembla, ha haver-se citat a un dels processats y a un dels testimonis pera'l dia 16 de Novembre, y com que no han assistit per aquest motiu al judici ha sigut suspès, celebrantse únicament la vista de la causa instruïda, contra 'ls senyors Maspons y Santamaría, acusat del delicto d'excitació a la rebelió per medi de l'impremta. Desde les 10 del matí que tant en lo patí, com en los corredors de la Audiència hi havia moltíssima gent, que esperava que s'obrisser les portes de la sala en que devia tenir lloc el judici, y a mida que 'l temps passava se feya cada vegada més difícil donar un pas, tant era l'interès que despertava la causa, veientse entre 'l públic molts advocats, ab la toga, quins al obrir-se la sala, a les dotze han ocupat los setials que la llei los reserva; omplintse la sala de públic de gom a gom, veientsehi entre 'l mateix distingits mestres, pintors, músics, literats y polítichs de tots los partits predominant naturalment l'element catalanista. Al començar las operacions que prevé la llei del jurat y tot just acabà la cerimonia del jurament, lo secretari va llegir las calificacions del fiscal y de las defensas, y al anar-se a procedir al interrogatori dels processats, lo president prengué la paraula y manifestà, que usant de las facultats discrecionals, que per direte, y creyent que la índole de la causa porta relació ab l'ordre públic, disposava que la vista fos a porta tancada y per lo tant manava que 's desembressés la sala. Aquesta ordre fou tan general que foren trets d'allí los advocats ab toga, que ocupaven llocs de preferència, quedant la sala desocupada al moment. La majoria del públic s'espera en los corredors, pera coneixer lo resultat del judici. Segons rumors, se presentarà per part del colègi d'avocats, una reclamació al president de la Audiència, dit rumor corria entre 'ls colegiats, de manera que serà cert. A dos quarts de cinc s'ha dictat sentència absolutoria per abdós processats, en virtut del verdicte de inculpabilitat donat per lo jurat.

Felicitem de tot cor a nostres estimats companys de causa, així com ho fem també als seus defensors nostres compaixos de causa los senyors Ripoll y Mon.

Fa sol re.

Secció oficial

Registre civil

del dia 17 d'Octubre de 1900

Naixements

Domingo Juàpere Musté de Domingo y Carme.

Matrimonis

Remón Martí ab María Roig.

Defuncions

Cap.

Secció religiosa

Sant d'any.—Sant Julià.

CULTS RELIGIOSOS

Ermita de Ntra. Sra. del Roser

A expensas d'una devota família avui dijous a les 10 del matí se celebrarà un solemne ofici a gran orquestra, composició del senyor Planas, en la que hi penderà part gran número de bonas veus y 'ls cantors de la Catedral de Tarragona.

Sant de dèmd.—Sant Pere Alcántara.

Anunci particulars

La veu de la veritat

Deude més de quinze anys los medicaments COSTANZI son los únichs que curan qualsevol malaltia venérea ó sifilitica.

Pera més detalls llegeixis en 4.ª página Miraculosos conflics ó Injecció anti-venéreos y Roob anti-sifilitich COSTANZI.

EN VENTA

En la propietat de D. Jordi Pellsé situada a un quilòmetre d'aquesta ciutat, llindant ab la carretera de Salou, hi ha varis trossos de terra, de cabuda un jornal aproximadament, pera vendre.

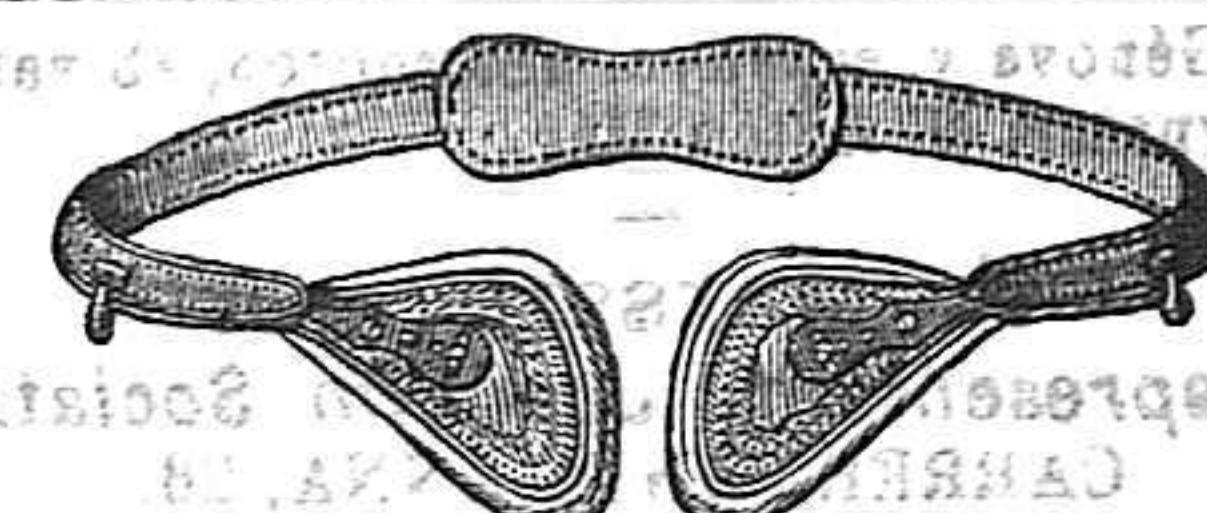
Pera informes dirigir-se al mateix duenyo, Mercèria, 5,6 a D. Bonaventura Carpe, Farmacia, Reus.

PERA 'LS MORTS

Riquissim y variat assortit en coronas, flors artificials, rams, pensaments, y adornos propis para nitxos, panteons y sepulturas y recomposició dels propis objectes que's troben fets malbé.

RIPOLL germanas

Carrer Llovera, 29.—Reus. I més També s' trobarà en aquesta casa gran varietat de plantas y adornos para saló.



IMPORTANTISSIM

als herniats (Trencats)

Lo que acredita a una casa de comers no soni precisament las alabansas inusitadas ni'l reclám de falsos remits y certificats, medis molt empleats en las grans capital; pero aquí, ahont tots nos coneixém, solo los fets ab sa incontrastable eloquència assentan las reputacions; per això aquesta casa s'energulieix d'haver fet de cada comprador un parroquiá y de cada parroquiá un propagandista entusiasta.

Son molts los que han acudit a consultarme creguts d'estar herniats (trencats) y fet lo regoneixement s'han convensut de lo contrari.

La opinió dels senyors facultatius d'aquesta comarca respecte al meu establecimiento «La Creu Roja» y 'ls set anys de pràctica en la casa Clausolles de Barcelona, son garantias que no esdevé 'l públic.

Braguers de tota classe ió més pràctich y modern para la curació de las hernias

Especialitat en braguerets de caucho para la complerta y prompta curació dels tendrets infants.

Elastichs omoplàticshs para evitar lo carregament d'espatlles.

Falxas hipogàstricas para corregir la dilatació y abultació del ventre.

JOSEPH PUJOL

cirurgiá especialista en lo tractament de las hernias.

ESTABLIMENT

LA CREU ROJA

PLASSA DE PRIM.-REUS

Telegramas

Madrid 17.

Definitivament queda designat lo general Linares pera substituir al general Azcárraga en lo Ministeri de la Guerra.

Lo divendres jurarà lo càrrec.

—La designació del general Linares pera desempenyar la cartera de Guerra, fins a ne'ls mateixos ministerials los ha semb at inconvenient.

Tots recordan lo siti de Santiago de Cuba y la votació del Tribunal Suprem de Guerra, el jutjar aquella capitulació.

Sembla—diuen los mateixos amics den Silvela—que aquet ab las seves manyas procura fer resucitar la qüestió colonial com a medi d'impossibilitar a n'en Sagasta, lo seu hereu forós, y que governava quan se va ajustar la vergonyosa pau a París.

—Lo general Linares ha declarat que l'ha sorprès molt que l'hagin designat pera desempenyar la cartera de Guerra.

Ha dit que estudiarà 'ls pressupostos, que quasi no coneix.

Diu que's proposa fer exèrcit, que mermarà 'ls organismes que viuen a expensas del exèrcit; comprén que al país no pot exigirseli un nou sacrifici.

Lo nou ministre, ha acabat dient que va al Ministeri lliure y independent.

—S'han concedit pensions de 10,000 pessetes cada una per Creus de Sant Hermenegild, a les viudes den Martínez Campos y del general Vara del Rey.

—Lo senyor Silvela ha confirmat que l'general Linares ocuparà la Cartera de Guerra.

París 17.

L'«Standard» ha rebut un telegrama de Tien-Tsin, dient que les potencias han notificat al emperador de Xina que si no torna aviat a Pekin, destruirán las tombas de Ming, y prescindirán de la dinastia actual.

PASTILLAS :: FONT

Cloro-Boro-Sodicas á la Cocaína y al Mentol

Son lo millor remey en las laringitis catarrals en general, amigdalitis y faringo-laringitis, tant exudativa com ulcerosa y granulosa; los faringeas, ronquera, afonía y en general en las inflamaciones de la gola, etc.

Dipòsit general. Farmacia de A. SERRA.—REUS.

De venta en totes las bonas farmacias y principal droguerías.

